

Tottelevaisuuskokeen (TOKO) suomenmestaruuskilpailujen järjestämisohje 2020

Järjestämisohje on hyväksytty Kennelliitossa 1.4.2020. Voimassa 1.4.2020 alkaen.

Tokon Suomenmestaruuskilpailussa noudatetaan lisäksi SPKL:n SM-kilpailujen yleistä järjestämisohjetta.

Liitteen 1 osallistumisoikeus on hyväksytty SPKL:n hallituksessa 8.1.2023

1. TOKOn Suomenmestaruuskilpailu

Näillä ohjeilla kilpaillaan vuosittain tottelevaisuuskokeiden yksilö- ja joukkuesuomenmestaruuksista.

Kilpailu on virallinen ja siinä noudatetaan kaikilta osin tottelevaisuuskokeiden sääntöjä ja ohjeita.

2. Osallistumisoikeus

Osallistumisoikeus on puhdasrotuisilla, Kennelliiton rekisterissä olevilla koirilla ja kaikilla Kennelliiton jäsenyhdistyksillä kulloinkin voimassa olevien karsintakriteerien mukaisesti. Koiran ohjaajan tulee olla Suomen kansalainen tai Suomessa vakituisesti asuva henkilö.

Ohjaaja voi osallistua kahdella koiralla erikoisvoittajaluokkaan (EVL). Molempien koirien kohdalla on osallistumisoikeuden ja karsintakriteerien täytyttävä. Juoksuaikaisella nartulla on osallistumisoikeus erikoisvoittajaluokassa (EVL). Juoksuaikainen narttu suorittaa kaikki liikkeet viimeisenä.

3. Suomenmestaruuskilpailu

3.1 Yksilökilpailu

Yksilö-SM-kilpailu käydään TOKOn ylimmässä luokassa kaksipäiväisenä, kulloinkin voimassa olevan SMkilpailuohjeen mukaan. Ensimmäisenä päivänä suoritetaan karsinta toiselle päivälle. SM-karsintakilpailun yhteydessä voidaan myös järjestää SM-joukkuekilpailun erikoisvoittajaluokka (EVL).

Karsinnan 20 parasta koiraa saavat oikeuden jatkaa kilpailua Suomenmestaruudesta. Mikäli joku kilpailuoikeuden saaneista on estynyt jatkamaan, saa seuraavaksi paras mahdollisuuden osallistua toiselle päivälle.

Toisen päivän tulokseksi lasketaan arvostelevien tuomareiden antamien pisteiden keskiarvo. Suomenmestaruus ratkaistaan molempien kilpailupäivien tuloksien keskiarvolla. Mikäli mitalisijoituksia jaettaessa tulokset menevät tasan noudatetaan TOKO:n järjestämisohjeen kohdan **20.2** mukaista menettelyä:

SM-kokeessa (EVL) karsintakokeen ja finaalin pisteiden mennessä tasan, Suomen mestaruuden sijoitukset 1-3 ratkaisee parempi finaalin pistemäärä. Mikäli nekin menevät tasan, tarkastellaan liikkeiden seuraaminen (EVL-3), luoksetulo (EVL-5) sekä lähettäminen määrätylle paikalle ja luoksetulo (EVL-6) summaa finaalin suorituksissa. Tarvittaessa ko. liikkeet uusitaan.

Uusittujen liikkeiden tuloksia ei merkitä kilpailukirjaan eikä tallenneta Virkku.net palveluun. Muita sijoituksia ratkaistaessa liikkeitä ei uusita. Tarvittaessa sijoitus jaetaan.

SM-kilpailun karsintaan ja joukkuekilpailun erikoisvoittajaluokkaan saa osallistua korkeintaan 100 koirakkoa. Palveluskoiraliitto määrittelee seuraavan vuoden karsintakriteerit 31.12. mennessä julkaistavaksi.

SM-kilpailun karsintaan saavat osallistua edellisen vuoden Suomen mestari sekä toiselle ja kolmannelle sijalle sijoittuneet koirat.

Varakoiria ei oteta peruutettujen tilalle yksilökilpailuun.

3.2 Joukkuekilpailu

Joukkuekilpailuun yhdistykset voivat osallistua korkeintaan kuuden koiran ja kolmen varakoiran joukkueilla.

Tarvittaessa järjestäjä voi rajoittaa joukkueiden määrää. Rajoitus toteutetaan siten, että jokaisesta yhdistyksestä osallistuu vain yksi joukkue / yhdistys. Joukkueeseen kuuluvat koirat on ilmoitettava samanaikaisesti.

Joukkue koostuu kahdesta alokas- ja kahdesta avoimenluokan koirakosta sekä kahdesta voittaja- tai erikoisvoittajaluokan koirakosta. Joukkueessa on oltava vähintään kolme koiraa, yksi alokasluokassa ja yksi avoimessa luokassa sekä yksi voittaja- tai erikoisvoittajaluokassa. Erikoisvoittajaluokkaan osallistuvalla koiralla tulee olla siihen osallistumisoikeus ennen SM-kokeen ilmoittautumisajan umpeutumista. Lisäksi jokaisella joukkueella on oikeus ilmoittaa yksi varakoira sekä alokasluokkaan että avoimeen luokkaan ja lisäksi yksi varakoira voittaja- tai erikoisvoittajaluokkaan.

Palveluskoiraliitto määrittelee seuraavan vuoden ALO-, AVO- ja VOI-luokkien osallistumisoikeuskriteerit 31.12. mennessä julkaistavaksi. (Liite 1)

Tuloksiin lasketaan kolmen koirakon tulos: yhden alokasluokan ja yhden avoimen luokan koirakon tulos sekä yhden voittajaluokan tai erikoisvoittajaluokan koirakon tulos. Tulosten mennessä tasan voittaja- tai erikoisvoittajaluokan tulos ratkaisee joukkueiden paremmuuden. Joukkueeseen kuuluvan koiran ohjaajan tulee olla edustamansa yhdistyksen jäsen. Ohjaaja saa osallistua joukkuekilpailuun vain yhdellä koiralla. Joukkueisiin kuulumattomien koirien osallistumista kokeeseen järjestäjä voi rajoittaa.

3.3 Kokonaisvaikutuksen arvostelu

SM-kokeessa ja muissa kokeissa, joissa luokan liikkeet on jaettu useampaan kehään ja useammalle tuomarille, kokonaisvaikutuksen lopulliseksi arvosanaksi merkitään yleensä tuomareiden antamien kokonaisvaikutuksen arvosanojen keskiarvo.

Kuitenkin, mikäli koira on tehnyt jonkin alla mainitun virheen (karannut kehästä, karannut kehässä, tehnyt tarpeensa), tulee kokonaisvaikutuksen arvosana määräytyä siten, kuin arvosteluohjeissa on

esitetty ja koira voi saada lopulliseksi kokonaisvaikutuksen arvosanaksi korkeintaan arvosanan, jonka em. arvosteluohje määrittää. ”Mikäli koira on tehnyt tietyn virheen, koira ei voi saada lopulliseksi kokonaisvaikutuksen arvosanaksi korkeampaa arvosanaa kuin...” vaikka kokonaisvaikutusten keskiarvo olisi korkeampi.

ALO-, AVO- ja VOI-luokissa on arvosteluohjeissa määritelty, mikä voi olla korkein mahdollinen arvosana jos

- koira tekee tarpeensa kehässä
- koira karkaa ulos kehästä
- koira karkaa kehässä (on vallaton tai kuriton).

Tätä arvosteluohjetta tulee noudattaa myös, mikäli arvostelevia tuomareita on useampia siten, että liikkeet on jaettu kahdelle tai useammalle tuomarille.

Kokonaisvaikutuksen arvosanasta on määrätty:

- ALO- ja AVO-luokissa, jos koira lähtee ohjaajan luota liikkeen aikana tai liikkeiden välissä, eikä ole hallinnassa (mutta ei poistu kehästä), mutta ja korkeintaan kahdella kutsulla, korkein mahdollinen arvosana on 7.
- ALO-luokassa, jos koira on karannut kehästä, mutta palanut kutsusta tai koira tehnyt - tarpeensa kehään, on lopullisen kokonaisvaikutuksen arvosana korkeintaan 5.
- AVO-luokassa, jos koira karannut kehästä, mutta palanut kutsusta, kokonaisvaikutuksen korkein mahdollinen arvosana on 5. Mikäli koira tekee tarpeensa kehässä, kokonaisvaikutus on hylätty.
- VOI-luokassa mikäli koira ei ole hallinnassa ja poistuu ohjaajan luota liikkeiden aikana tai niiden välissä (edes kerran), mutta pysyy kehän sisäpuolella ja palaa ohjaajan luo kutsusta (korkeintaan yksi), korkein mahdollinen arvosana on 5.
- VOI-luokassa sekä karkaaminen kehästä että tarpeiden tekeminen kehässä hylkäävät koesuorituksen.

Jotta edellä mainittua arvosteluohjetta voidaan noudattaa, tulee kokonaisarvosana perustella, silloin kun karkaaminen, tarpeiden tekeminen, tms. määrittää korkeimman mahdollisen arvosanan. Koirakon arvostelulipukkeet tulee siirtää kehästä toiseen, jotta kehissä ollaan tietoisia edellisen kehän tapahtumista. Tuomarille ei kuitenkaan tarvitse asiasta ilmoittaa ennen kuin hän on arvostellut ko. koirakon.

4. Järjestäminen

SM-kilpailun anoo Kennelliiton jäsenyhdistys Määräaikaismoitusohjeen mukaan. Kilpailun järjestävä yhdistys tekee ehdotuksen tuomareista, järjestämisajankohdasta, kilpailupaikasta ja osallistumismaksusta

5. Tuomarit

Palveluskoiraliitto nimeää kilpailuille ylituomarin ja hänen varamiehensä sekä yksilö-SM kilpailun karsinnan tuomarit ja SM kilpailun finaalin kaksi arvostelutuomaria. Joukkuekilpailuun järjestäjä varaa tuomareita tarpeellisen määrän.

Tuomareiden vähimmäismäärä.

Erikoisvoittajaluokassa, jos koirakoita on yli 80, tulee arvostelevia tuomareita olla vähintään viisi.

Voittajaluokassa, jos koirakoita on yli 25, tulee tuomareita olla kaksi, jos koirakoita on yli 55 koiraa, tulee tuomareita olla vähintään kolme.

Avoimessa luokassa, jos koirakoira on yli 30, tulee tuomareita olla kaksi, jos koirakoita on yli 60, tulee tuomareita olla vähintään kolme.

Alokasluokassa, jos koirakoita on yli 35, tulee tuomareita olla kaksi, jos koirakoita on yli 70, tulee tuomareita olla vähintään kolme.

6. Ilmoittautuminen

TOKOn SM-kilpailuun ilmoittaudutaan määräaikana järjestäjän ilmoittamalla tavalla. Vain maksetut ilmoittautumiset huomioidaan. Yhdistys voi muuttaa joukkueen kokoonpanoa koiran sairastumisen tai nartun kiiman johdosta. Tällöin varakoira asettuu joukkueeseen pois jäävän koiran tilalle. Joukkueen kokoonpano tulee vahvistaa ennen kilpailun alkua järjestäjille. Järjestäjien ei tarvitse palauttaa ilmoittautumismaksua mikäli joukkue on estynyt osallistumasta.

7. Kustannukset

Kilpailun järjestäjä huolehtii kaikista kilpailuun ja sen järjestämiseen liittyvistä kustannuksista.

8. Yleinen valitusmenettely

Kilpailua ja sen järjestelyä koskevat valitukset ja erimielisyydet ratkaistaan Kennelliiton yleisten sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Arvostelutuomareiden sääntöjenmukaisesta arvostelusta ei voi valittaa.

9. Tiedottaminen

Kilpailusta ilmoitetaan Kennelliiton ja Palveluskoiraliiton julkaisuissa.

10. Muutokset ohjeeseen

Muutokset TOKO-SM:n järjestämisohjeeseen hyväksyy Kennelliitto Palveluskoiraliiton esityksestä.

Liite 1: Osallistumisoikeus TOKOn Suomen Mestaruuskilpailuun

Palveluskoiraliiton määrittelemät osallistumis- ja karsintakriteerit Suomen Mestaruuskilpailuun. Hyväksytty 8.1.2023 voimassa toistaiseksi.

Erikoisvoittajaluokka, yksilökilpailu

Osallistumisoikeus EVL:n karsintakilpailuun koskee sekä joukkueen koirakoita että pelkästään yksilömestaruuskilpailuun osallistuvia.

Kaikilla erikoisvoittajaluokkaan osallistuvilla koirilla tulee olla koulutustunnus (TK4) tai niiden tulee olla tottelevaisuusvalioita (TVA).

Tämän lisäksi koiralla tulee olla

- vähintään kaksi EVL:n I-palkintoa vähintään kahdelta eri tuomarilta, saavutettuna Suomesta, edellisten SM-kilpailujen finaalin päättymisen jälkeen ennen ko. vuoden SM-kilpailujen ilmoittautumisajan umpeutumista tai
- yksi I-palkinto edustusjoukkueen valintakokeesta saavutettuna edellisten SM-kilpailujen finaalin päättymisen jälkeen ennen ko. vuoden SM-kilpailujen ilmoittautumisajan umpeutumista.

Osallistumisoikeus on myös koirilla, jotka ovat saavuttaneet TK4 tai TVA arvon edellisen SM:n jälkeen ja joilla on näistä TK4/TVA tuloksista vähintään kaksi I-palkintoa (kahdelta eri tuomarilta) edellisen SM:n jälkeen.

Lisäksi osallistumisoikeus karsintakokeeseen on

- edellisen vuoden SM-mitalisteilla
- edellisen vuoden PM- ja MM-kokeen suomalaismitalisteilla.

Mikäli osallistujia joudutaan EV-luokkaan karsimaan, käytetään osallistujavalinnoissa seuraavia kriteerejä, seuraavassa järjestyksessä.

1. Ko. kaudella vähintään yhdessä edustusjoukkueen valintakokeessa 15 parhaan joukkoon sijoittuneet, jotka ovat saaneet I palkinnon.
2. Ko. SM:ää edeltävän SM-, PM- ja MM-kilpailun mitalistit.
3. Edellisen SM:n finalistit.
4. Muista kokeista saadun kolmen parhaan tuloksen keskiarvon perusteella. Tulosten on oltava vähintään kahdelta eri tuomarilta ja edellisten SM-kilpailujen finaalin päättymisen jälkeen ennen ko. vuoden SM-kilpailujen ilmoittautumisajan umpeutumista.

Kaikkien tulosten tulee olla Suomesta, lukuun ottamatta MM- ja PM- kilpailujen tuloksia.

*****

Lisäys vuoden 2023 EVL:n osallistumiskriteereihin

SM-2022 karsintakokeeseen otetaan kuitenkin korkeintaan 100 EVL koirakkoa. Lisäpaikat alla olevassa järjestyksessä.

1. Vuoden 2023 edustusjoukkueen valintakokeisiin osallistuneet koirat, jotka ovat saaneet niissä I-palkinnon, vaikka koira ei ole TVA/TK4.
2. Vuoden 2022 SM-kilpailujen jälkeen vähintään kaksi EVL:n I-palkintoa vähintään kahdelta eri tuomarilta, saavutettuna Suomesta, edellisten SM-kilpailujen finaalin päättymisen jälkeen ennen ko. vuoden SM-kilpailujen ilmoittautumisajan umpeutumista (ei TVA/TK4)

*****

Joukkuekilpailu

Voittajaluokkaan osallistuvilla koirilla pitää olla:

Vähintään voittajaluokan 3-palkinto tai avoimen luokan koulutustunnus (TK2 =kolme avoimen luokan I-tulosta).

(Selvennys: jos koiralla on TK2, se saa osallistua voittajaluokkaan; jos koiralla ei ole TK2 ja haluaa osallistua voittajaluokkaan, on sillä oltava vähintään em. palkinto voittajaluokasta.)

Avoimeen luokkaan osallistuvalla koiralla pitää olla:

Vähintään avoimen luokan 3-palkinto tai alokasluokan koulutustunnus (TK1 = kolme alokasluokan I-tulosta).

(Selvennys: jos koiralla on TK1, se saa osallistua avoimeen luokkaan; jos koiralla ei ole TK1 ja haluaa osallistua avoimeen luokkaan, on sillä oltava vähintään 3- palkinto avoimesta luokasta.)

Alokasluokkaan osallistuvalla koiralla pitää olla tulos (vähintään 3-palkinto) alokasluokasta.

Koiralla on TOKOn koeohjeen mukaan oikeus kilpailla SM-kokeessa luokassaan, kunnes sillä on siirtymisvelvoite seuraavaan luokkaan ts. yksi vuosi saatuaan koulutustunnuksen ko. luokassa.

Veteraanien koeluokka

Veteraani kilpailee siinä luokassa, jonka se on saavuttanut.

- Esim. veteraanin, 8 v, jolla olisi ikänsä puolesta oikeus jäädä kilpailemaan voittajaluokkaan, tulee SM:ssä kilpailla EVL:ssä, mikäli koiralla on siihen luokkaan tulosten puolesta siirtymisvelvoite.
- Esim. veteraani, 10 v, joka on siirtynyt kilpailemaan EVL:stä VOI-luokkaan, tulee SM:ään osallistuessaan kilpailla EVL:ssä.